

Doba velikih

ANDREJ GUŠTIN, UREDNIK ZA ASTRONOMIJO

→ Prejšnji »astronomski« uvodnik sem zaključil z odprtim vprašanjem o pomenu revije Presek. V časovnem intervalu med uvodnikoma pa se je zgodila 15. mednarodna olimpijada iz astronomije in astrofizike za srednješolce in srednješolke, na kateri so naši tekmovalci znova zabeležili izjemen uspeh. Peter Andolšek je še drugič zapovrstjo prejel zlato medaljo, kar je nekaj izjemnega. Pravzaprav je bila vsa ekipa izjemna in je k Petrovemu zlatu primaknila še dve srebrni in bronasto medaljo ter pohvalo. Olimpijade iz znanja pa niso pomembne le za tekmovalce in tekmovalke, temveč tudi za mentorje, saj so ti dogodki odlična priložnost za izmenjavo izkušenj med mentorji, spoznavanje različnih pristopov pri popularizaciji znanosti, v našem primeru astronomije in astrofizike. Na olimpijadah mentorji namreč skupaj preživimo na stotine ur in med razpravami o nalogah, prevajanjem in drugimi diskusijami se vedno najde čas za pogovor. Tako sva z vodjo bolgarske ekipe na vroči terasi hotela sredi Gruzije udarila eno o pripravah ekip v težkih časih pandemije. Z Nikolo se že dolgo pozna. Bolgari delajo dobro. Uspešni so. Pa pravi Nikola, da se na pripravah ne ukvarjajo

več z jezikovnimi težavami bolgarščine v astronomiji in vse lepo speljejo kar v angleškem jeziku, da se nalog in strokovnih vsebin ne splača prevajati, saj na ravni znanosti tako ali tako vse poteka v angleščini, da so tekmovalkam in tekmovalcem angleški pojmi bližje in tako dalje. Osupel sem sicer še malo pobezal vanj, a dobil lakonične odgovore o nepomembnosti domačega strokovnega izrazoslovja.

Moje mnenje pa je v diametralnem nasprotju z bolgarskim kolegom. Uporaba maternega jezika v znanstvenih in poljudnoznanstvenih člankih in vsebinah je nujna, saj prispeva k bogatenju jezika, bogatenju izrazoslovja in izraznih sposobnosti posameznikov ter družbe na splošno. Prakticiranje branja in pisanja strokovne in poljudne literature v maternem jeziku je za neko družbo in njeno občo kulturo nujno, sicer čez čas utone v globalnem oceanu na videz pomembnejših kultur. Morda sem iz napačnega stoletja, a prepričan sem, da je ohranjanje slovenske izraznosti v matematiki, fiziki, astronomiji in računalništvu tudi pomemben cilj Preseka.

